

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

XVIII. De amittendæ castitatis periculis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

momenti est, ut religiosus ea destitutus nihil distet à confusa quadam Babylonia

HINC verò nascitur & alia utilitas non inferior iam dictis. quod nimirum religiosus, quoniam beneficio castitatis obtinuit pacem in se & quietem, poterit etiam ab hostibus, qui foris sunt referre victoriam. Imperator belli, qui milites habet inter se consentientes, sibi que obsequentes, licet pauci sint, facile potitur victoria. Sic religiosus, si partis sentientis facultates teneat subiectas & obsequentes superiori, securè poterit manum cum hoste conferere, & sine dubio reportabit victoriam. Paucitas in exercitu concors longè præstat multitudine discordi. Et ideò dux belli eos in primis devincire beneficiis in acie debet, qui auctores sunt concordie aliorum & pacis. Sic in militia spirituali, religiosus, qui est quasi dux, magni facere debet castitatem, que militum promouet pacem. Facile superatur, qui antequàm cum hoste confligat, non prius militum animos ad concordiam reuocauit.

De amittenda castitatis periculis.

CAPVT XVIII.

FILII, nosti benè, castitatem esse magni precij & valoris gemmam, non minus mihi

mihi gratam, quàm tibi salutarem. Sed sciendum quoque est, multos esse prædones, & pariter inimicos, qui eam conantur tibi eripere, aut certè destruere ex odio quo in te flagrant. Itaque opus est te vigilare, & communitum esse contra eorum insultus. Neq; tibi plus æquo fidas, etiam si caro castitatis hostis sit ligata voto: tam enim est versuta & insolens, ut si non possit disruptis vinculis, quod semper conatur, euadere, tamen pro inueterato more suo, quantumuis ligata seditionem commoueat, quia rumoribus confusa, aut sperat se libertate donandam, aut vulnus aliquod lethale Castitati se inflicturam. Nec confide, castitatem, etiam si per aliquod tempus in cordis religiosi castro sedem fixerit, idcirco esse securam; nam & firmissima propugnacula expugnantur, & frequenter nimia securitas noxia est, eò quod securitas mater sit torporis & incuriæ.

PRIMUM igitur periculum impendens est proditiõnis: castitas enim cum septa sit utrisq; inimicis, domesticis & externis facile prodi potest. Quare aduigilandum est religioso, ne carni, inimico domestico, suppetias ferant externi. Fili, si lautè vis tractari in cibo & potu, & somno, quoad libet, indulgere,

gere, & nihilominus arbitraris te posse sarram rectam seruare castitatem contra libidinis insultus, falleris vehementer, quia hac via non aliud efficis, quam quod arma præbeas tuæ carni. Quid verò mirum est, si illa postea insurgat in spiritum? Quid mirum, si tentet disrumpere voti vincula, & exterminare castitatem, etiam si multo tempore perstiterit in domo? Vis carnem non lasciuire? castiga illam parcitate victus. Vis castitatem non prodi, non domo exturbari? adhibe ei custodes. Ieiunia & vigiliae boni sunt custodes, qui non solum eam custodiunt, verum etiam arma hostibus adimunt, ne possint insurgere. Quo amplius carni ablandiris, hoc illa validius se aduersus castitatem munit.

D O M I N E, ad vitam tolerandam, & seruandum diuinæ tuæ maiestati, opus profectò est, cibo, potu & somno quod autem inde caro insolescat, & insurgat in spiritum, vel castitatem, non est culpa nostra, quia hic finis propositus nobis non est. **F I L I**, Ego non reprehendo ea, quæ ad vitam tolerandam, & labores nomine meo sustinendos sunt necessaria: quicquid enim ad cultum & gloriam meam dirigitur, benedictum est & laude dignum; tantum improbo superua-

o. canca,

canca. Non necessarius, sed immoderatus cibus potusue inflammat carnis concupiscentiam, & in periculum coniicit castitatem. Qui nimium comedit, non mihi, sed suae cupiditati seruit. Mihi placent, qui comedunt ut uiuant, mihiq; seruiant; contra magnoperè displicent, qui uiuere videntur ut comedat. Non ita fecerunt quidam carissimi mei serui, quibus manducare erat poena, somno indulgere fastidium. Atque in his castitas regnabat Moderatus victus prodest animae & corpori, & contra nimius nocet animae & corpori.

ALIVD periculum impendet ex sensibus, qui cum sint cordis, in quo castitas commoratur, ostia, firmo indigent praesidio, eò quod aequè mala ac bona ingressum per illa habere queant. Qui non gerit sedulam curam ianuae domus suae, saepè deprehendet aliquid tibi sublatum, aut intra illam offender, quod non optabat. Idcirco enim ostia sic fabricantur, ut claudi & aperiiri possint. Clauduntur hominibus ignotis, & qui damnum adferre queant. Aperiuntur notis & amicis, qui possunt esse adiumento. Religiosus non debet cuiquam aditum dare ad domicilium castitatis, nisi diligenter prius examinato. Sic fit in extremis

remis regnorum, ditionumue oppidis, & maximè vbi suspicio est de hostilibus insidiis. Vbi non solùm inquisitio instituitur in homines ingredi cupientes, sed etiam in eorum sarcinas, litteras & arma, ne quid noxi-um inferatur vrbi. Atq; hæc vigilantia non vituperatur, sed laudatur. Crebrò enim ne hæc quidem medetur omnibus incommo-dis; cum experientia constet nihilominus custodes portarum non rarò in fraudem induci. Cur ergò religiosus minus aduigi-lare debeat in custodiendis sui cordis por-tis, in quo omne bonum suum habet, atque vndè eius salus, vel damnatio pendet æter-na? Quis dicet nimiam esse vigilantiam, v-bi tanta hostium est copia? Qui suorum fenestras malè custodit, mortem reperiet in domo.

PRÆTEREA conuersari cum homini-bus lasciuis, aut parum castis, est se contere in manifestum castitatis discrimen. nam, vt experientia docuit, plures casti à lasciuis traducti sunt ad intemperantiam, quam la-sciuus ad castitatem à castis. Ea enim naturæ humanæ cōditio est, vt post amissā semel vi-tæ integritatē in malū, quam in bonū pro-clinior sit, & instar agrotorū potius inhiet iis quæ gustū oblectent, quam quæ sanitati

profint. Si verò conuersatio cum huiusmodi hominum genere fortè oriatur ex affectione inordinata, grauiùs instat periculù. Nam si sola consuetudo cum hominibus parum pudicis periculosa est, quanti periculi erit conuersari cum affectione carnali? Qui foris prouocatur ab obiecto, & intus stimularur ab affectu, citò labitur, etiamsi sit spiritualis. Et ideò serui mei qui ardenti castitatis amore flagrarunt, simulatq; animaduenterunt inordinata aliqua affectione se trahi ad consuetudinem parum tutam statim eam velut castitatis inimicam repudiarunt, imò absciderunt. faciliè siquidem claudicare discit, qui frequentiùs conuersatur cum claudis.

IDEM periculum affert lasciuorum librorum lectio, quia repugnant castitati. Nescio qua ratione excusari possit religiosus, qui talem pestem in cubiculo suo retinet. Venenum, licet cibus bonis permixtum, non desinit esse venenum, vel exitium afferre illud sumentibus; sic res impudicæ, siue pictura sint expressæ, siue in libris sanæ doctrinæ permixtæ, neq; turpitudinis nomen amittunt, neque desinunt obesse spectantibus, legentibus vel audientibus. Et si secularibus bona conscientia permitti non potest
tali-

talium librorū lectio, qua ratione permit-
tetur religiosis castitatem professis? Quod
in libris legitur, hoc in corde ruminatur, &
quod in corde ruminatur, facilè in affectu
retinetur.

EST & alius hostis castitatis, hoc magis
pertimescendus, quò ægrius cognoscitur.
Nimia videlicet securitas & confidentia re-
ligiosi in sua continentia. Hæc enim mul-
tos impulit in lapsum, nec mirum, quia est
superbiæ filia. Qui vult esse castus, & peri-
cula non fugit, nimis de se præsumit. Non
ita fecerunt humiles & casti mei serui: sed
viribus suis diffisi, quicquid cupiditates car-
nis inflammare poterat, studiosè refuge-
runt. Nimia securitas, vt non faciat religio-
sum temerarium, saltem facit negligentem
& incurium, quorum vtrumque non paruum
creat periculum castitatis. Qui sibi nimi-
um præfidit, facilè se exponit periculis, &
idcirco sæpe inducitur in fraudem, & iactu-
ram maiorem, quàm putabat, facit.

*De mediis ad conseruandam casti-
tatem idoneis.*

CAPVT XIX.

FILII, in præliis, quæ inter homines gerū-
tur,